

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

MERSİN TARSUS BELEDİYESİ
2017 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2018

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	12
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	13
8.	EKLER.....	27

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: 2017 Yılı Bütçe Giderleri.....	1
Tablo 2: 2017 Yılı Bütçe Gelirleri.....	2
Tablo 3: 381 ve 481 no.lu Hesaplarda Kayıtlı Olması Gereklî Tutarlar	8
Tablo 4: Hurda Varlık Bedellerinin Kayıtlardan Çıkarılması İşlemi	10
Tablo 5: 2017 Yılında Temin Edilen Akaryakıt Bedelleri	15
Tablo 6: 300- Banka Kredileri ve 400- Banka Kredileri Hesabında Kayıtlı Olması Gereklî Tutarlar ..	18
Tablo 7 : İhale Süresi Bitip İşgaliye İle Kiraya Verilen İşyerleri.....	21
Tablo 8: Hiç İhale Yapılmadan İşgaliye İle Kiraya Verilen İşyerleri	22

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Tarsus Belediyesi bütçesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesinde yapılan sınıflandırma uyarınca mahalli idare bütçesi olarak hazırlanmakta ve uygulanmaktadır. Tarsus Belediyesinde muhasebe kayıt sistemi Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre tutulmakta olup kullanılan muhasebe sistemi tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemidir.

Tarsus Belediyesinde 2017 yılı bütçe giderleri 177.954.844,35 TL olarak gerçekleşmiş olup ekonomik sınıflandırmaya göre ayrıntısı aşağıdaki gibidir:

Tablo 1: 2017 Yılı Bütçe Giderleri

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe Tahmini (TL)	Gerçekleşme (TL)	Gerçekleşme Oranı %
01-Personel Giderleri	41.137.000,00	32.745.156,91	79,60
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	7.435.000,00	5.880.122,26	79,09
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	51.244.000,00	50.415.552,94	98,38
04-Faiz Giderleri	0,00	182.396,64	-
05-Cari Transferler	4.162.000,00	4.122.041,67	99,04
06-Sermaye Giderleri	74.779.000,00	84.609.573,93	113,15
07-Sermaye Transferleri	0,00	0,00	0,00
08-Borç Verme	0,00	0,00	0,00
09-Yedek Ödenek	9.000.000,00	8.405.000,00	93,39
TOPLAM	187.757.000,00	177.954.844,35	94,78

2017 yılı bütçe gelirleri ise 145.818.022,20 TL olarak gerçekleşmiş olup ekonomik sınıflandırmaya göre ayrıntısı aşağıdaki gibidir:

Tablo 2: 2017 Yılı Bütçe Gelirleri

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Tahmini (TL)	Gerçekleşme (TL)	Gerçekleşme Oranı %
01-Vergi Gelirleri	32.112.000,00	30.103.192,32	93,74
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	7.078.000,00	16.305.004,73	230,36
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	4.000.000,00	2.613.826,04	65,35
05-Diğer Gelirler	77.697.000,00	83.527.677,36	107,50
06-Sermaye Gelirleri	104.170.000,00	13.332.415,25	12,80
08-Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00	0,00
09-Red ve İadeler (-)	0,00	-64.093,50	0,00
TOPLAM	225.057.000,00	145.818.022,20	64,79

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,

•İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli.

- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası

denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Belediyenin Hissedarı Olduğu Şirketlerle İlgili Olarak;

a) Doğalgaz Dağıtım Şirketindeki Ortaklık Payının Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması

Tarsus Belediyesi 2017 yılı mizanının incelenmesi neticesinde, kurumun hissedarı olduğu Aksa Gaz Dağıtım Anonim Şirketindeki ortaklık payının muhasebe kayıtlarında yer almadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 241- Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının niteliğini açıklayan 181'inci maddesinde bu hesabın, mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya aynı olarak verilen sermaye tutarlarının ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zararların, bütçeye iade olunan sermayelerin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı Yönetmelik'in 182'nci maddesinde hesabın niteliğine, 183'üncü maddesinde ise hesabın işleyişine ilişkin hükümler yer almaktadır.

4646 sayılı Doğalgaz Piyasası Kanunu'nun 4'üncü maddesinin 4'üncü fıkrasının (g) bendine göre Enerji Piyasası Düzenleme Kurulundan dağıtım lisansı alan şehir içi dağıtım şirketi, yetki aldığı şehirde bulunan belediye veya belediye şirketini sermaye koyma şartı aramaksızın, yüzde on nispetinde dağıtım şirketine ortak olmaya davet etmek zorundadır.

Yapılan incelemede; Tarsus Belediyesinin % 0,66 oranında hissedarı olduğu Aksa Gaz Dağıtım Anonim Şirketindeki ortaklık payının muhasebe kayıtlarında yer almadığı görülmüştür. 40.000.000,00 TL sermayesi bulunan söz konusu doğalgaz dağıtım şirketindeki % 0,66 oranındaki ortaklığın muhasebe kayıtlarında yer almaması neticesinde, kurumun 2017 yılı bilançosunda 241- Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı 264.000,00 TL tutarında eksik yer almaktadır.

b) Belediye Kayıtları ile Tarsus İmar Ticaret Limited Şirketi Kayıtları Arasında Uyumsuzluk Bulunması

Tarsus Belediyesi iştiraki olan Tarsus İmar Ticaret Limited Şirketi kayıtları ile Tarsus Belediyesi kayıtları arasında uyumsuzluk olduğu görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 241- Mal ve Hizmet Üreten

Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına ilişkin işlemleri düzenleyen 182'nci maddesine göre; mal ve hizmet üreten kuruluşlara gerek nominal sermaye ve gerekse aynı sermaye transferi şeklindeki iştirakler gerçeğe uygun değerleri ile bu hesaba kaydedilmeli, sermayesine iştirak edilen mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakdi veya aynı sermaye şeklindeki katılımlardan bu hesapta kayıtlı tutarların ilgili mal ve hizmet üreten kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması gerekmektedir.

Tarsus Belediyesi 2017 yılı yevmiye defterinin incelenmesi neticesinde; kurumun % 95 oranında hissedarı olduğu Tarsus İmar Ticaret Limited Şirketi'ndeki ortaklık payının 241-Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında 9.348.000,00 TL olarak yer aldığı görülmüştür. Ancak, söz konusu şirketin 2017 yılı mali tablo ve belgelerinin incelenmesi neticesinde şirketin sermayesinin 11.275.000,00 TL tutarında olduğu, Tarsus Belediyesinin % 95 oranındaki ortaklığının 10.711.250,00 TL'ye tekabül ettiği anlaşılmıştır. Söz konusu tutarlar arasındaki 1.363.250,00 TL tutarındaki farkın 2015 yılına ait geçmiş yıl karlarının 2016 yılında şirketin sermayesine eklenmesine rağmen Tarsus Belediyesince bu duruma ilişkin herhangi bir muhasebe kaydının yapılmamasından kaynaklandığı anlaşılmıştır. Söz konusu uygulama neticesinde kurumun 2017 yılı bilançosunda 241- Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler hesabı 1.363.250,00 TL tutarında eksik yer almaktadır.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyenin Hissedarı Olduğu Şirketlerle İlgili Olarak;

A) Doğalgaz Dağıtım Şirketindeki Ortaklık Payının Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması:

CEVAP: 22/08/2011 tarihli Bakanlar Kurulu Kararına istinaden Tarsus Belediyesi'nin AKSA GAZ DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİNDE OLAN % 0,66 oranındaki ortaklık payına ilişkin muhasebe kayıt işlemi 14.02.2018 tarih ve 801/1 yevmiye numaralı muhasebe işlem fişi ile yapılmıştır.

B) Belediye Kayıtları ile Tarsus İmar Ticaret Limited Şirketi Kayıtları Arasındaki Uyumsuzluk Bulunması:

CEVAP: Tarsus Belediyesi Mali Hizmetler Müdürlüğü ile Tarsus İmar Ticaret Limited Şirketi kayıtları arasındaki uyumsuzluk 14.02.2018 tarih ve 801/1 yevmiye numaralı muhasebe işlem fişi ile düzeltilmiştir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve belediyenin hissedarı olduğu şirketlerdeki ortaklık paylarına ilişkin gerekli muhasebe kayıtlarının yapıldığı belirtilmiştir. Bulguda da belirtildiği üzere, kurumun 2017 yılı bilançosunda 241-Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı toplamda 1.627.250,00 TL tutarında eksik yer almaktadır.

BULGU 2: Gider Tahakkukları Hesaplarının Gerçek Durumu Yansıtılmaması

381- Gider Tahakkukları Hesabı ve 481-Gider Tahakkukları Hesabının gerçek durumu yansıtmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 381- Gider Tahakkukları Hesabının niteliğini açıklayan 289'uncu maddesinde bu hesabın, kısa vadeli iç ve dış mali borçlar hesap gruplarında izlenmeyen; tahakkuk etmiş giderlerden kaynaklanan ancak gelecek aylarda ödenebilir duruma gelecek olan borçlar ile uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki gider tahakkukları hesabında kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına inenlerin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı Yönetmelik'in 381- Gider Tahakkukları Hesabının işleyişini açıklayan 291'inci maddesine göre; tahakkuk etmiş olmakla birlikte faaliyet dönemi içinde ödenecek olan faiz tutarları 630- Giderler hesabına borç, 381-Gider Tahakkukları Hesabına alacak kaydedilmeli, faaliyet dönemi içinde yapılan ödemelerde 381- Gider Tahakkukları Hesabına borç kaydı yapılmalıdır. Söz konusu Yönetmelik'in 481-Gider Tahakkukları Hesabının işleyişini açıklayan 340'uncü maddesine göre tahakkuk etmiş olmakla birlikte, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemden sonraki dönemlerde ödenebilir duruma gelecek olan faiz tutarları 630- Giderler hesabına borç, 481- Gider Tahakkukları Hesabına alacak kaydedilmelidir. Yıllarında 481- Gider Tahakkukları Hesabında kayıtlı olan tahakkuk etmiş faiz tutarlarından izleyen yılda ödenebilir duruma gelecek olanlar 481- Gider Tahakkukları Hesabına borç, 381- Gider Tahakkukları Hesabına alacak kaydedilmelidir.

Tarsus Belediyesi 2017 yılı bilançosunun incelenmesi neticesinde;

- İller Bankasına olan 252310 no.lu kredi borcu dolayısıyla kurumun 2018 yılında ödeyeceği faiz tutarı olan 334.657,86 TL'nin 381- Gider Tahakkukları Hesabı yerine 481- Gider Tahakkukları Hesabında kayıtlı olduğu görülmüştür. 481- Gider Tahakkukları Hesabından 381- Gider Tahakkukları Hesabına aktarma yapılmaması neticesinde kurumun 2017 yılı bilançosunda 381- Gider Tahakkukları Hesabı 334.657,86 TL tutarında eksik yer

almaktadır.

- İller Bankasına olan 254743 no.lu kredi borcu dolayısıyla kurumun 2018 yılında ödeyeceği faiz tutarı olan 251.584,52 TL'nin 381- Gider Tahakkukları Hesabında, 2019 ve daha sonraki yıllarda ödeyeceği faiz tutarı olan 1.225.739,02 TL'nin 481- Gider Tahakkukları Hesabında kayıtlı olmadığı görülmüştür. 254743 no.lu kredi borcu dolayısıyla tahakkuk eden faiz tutarlarının kayıtlara alınmaması neticesinde, kurumun 2017 yılı bilançosunda 381- Gider Tahakkukları Hesabı 251.584,52 TL tutarında, 481- Gider Tahakkukları Hesabı ise 1.225.739,02 TL tutarında eksik yer almaktadır.

İller Bankasına olan kredi borçları dolayısıyla tahakkuk eden faiz tutarlarının uzun vadeden kısa vadeye aktarılmaması ve bir kısmının da kayıtlarda yer almaması neticesinde, ayrıntısı aşağıda yer alan tabloda görüleceği üzere, kurumun 2017 yılı bilançosunda 381- Gider Tahakkukları Hesabı toplamda 586.242,38 TL tutarında, 481- Gider Tahakkukları Hesabı ise toplamda 891.081,16 TL tutarında eksik yer almaktadır.

Tablo 3: 381 ve 481 no.lu Hesaplarda Kayıtlı Olması Gereklı Tutarlar

Kredi No	Bilançoda 381 no.lu Hesapta Kayıtlı Olması Gereklı Tutar	Bilançoda 381 no.lu Hesapta Kayıtlı Olan Tutar	Fark	Bilançoda 481 no.lu Hesapta Kayıtlı Olması Gereklı Tutar	Bilançoda 481 no.lu Hesapta Kayıtlı Olan Tutar	Fark
252310 no.lu kredi	334.657,86	0,00	334.657,86	1.507.353,69	1.842.011,55	-334.657,86
254743 no.lu kredi	251.584,52	0,00	251.584,52	1.225.739,02	0,00	1.225.739,02
Toplam	586.242,38	0,00	586.242,38	2.733.092,71	1.842.011,55	891.081,16

Kamu idaresi cevabında; “Gider Tahakkukları Hesaplarının gerçek durumu yansıtmamasına ilişkin kayıt işlemi 10/01/2018 tarih ve 37/5 yevmiye numaralı muhasebe işlem fişi ile yapılmıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve İller Bankasına olan kredi borçları dolayısıyla tahakkuk eden faiz tutarlarına ilişkin gerekli muhasebe kayıtlarının yapıldığı belirtilmiştir. Bulguda da belirtildiği üzere, kurumun 2017 yılı bilançosunda 381- Gider Tahakkukları Hesabı toplamda 586.242,38 TL tutarında, 481- Gider Tahakkukları Hesabı ise toplamda 891.081,16 TL tutarında eksik yer almaktadır.

BULGU 3: Hurdaya Ayrılan Maddi Duran Varlıkların Bilançoda Yer Almaması

2017 yılında hurdaya ayrılan maddi duran varlıkların dönem sonu bilançosunda yer almadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 294- Elden Çıkarılacak Stoklar Ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının niteliğini açıklayan 224'üncü maddesinde bu hesabın, çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıkların izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı Yönetmelik'in 294- Elden Çıkarılacak Stoklar Ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının işleyişine ilişkin 225'inci maddesinde;

“Elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Borç

1) Kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıklar kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba borç, ilgili maddi duran varlık hesabına alacak; ayrılmış olan amortisman tutarı 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedilir.

2) Satılan varlıkların satış bedeli ile net değerleri arasında oluşan olumlu fark bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilir.

b) Alacak

1) Satılan varlıkların satış bedeli ile net değerleri arasında oluşan olumsuz fark bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç kaydedilir.

2) Bu hesapta kayıtlı varlıklardan satılmak suretiyle elden çıkarılanların satış bedeli 100-Kasa Hesabı, 102-Banka Hesabı veya ilgili diğer hesaplara, ayrılmış olan amortisman tutarı 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç, kayıtlı değeri bu hesaba alacak kaydedilir. Ayrıca, satış değeri 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç

kaydedilir.

3) *Bu hesapta kayıtlı varlıklardan diğer idare veya kuruluşlara bedelsiz olarak devredilenlerin kayıtlı değeri bu hesaba alacak; birikmiş amortisman tutarları 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabına, varsa kalanı 630-Giderler Hesabına borç kaydedilir.”*

Hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, hurdaya ayrılan maddi duran varlıkların kurumun bilançosunda yer almaması için ancak satış ya da diğer idare veya kuruluşlara bedelsiz olarak devredilme işleminin gerçekleşmesi gerekmektedir. Kurumun depolarında muhafaza edilen hurda varlıkların 294- Elden Çıkarılacak Stoklar Ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında, söz konusu varlıklar için ayrılan amortisman tutarının ise 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabında kayıtlı olması gerekmektedir.

Tarsus Belediyesi 2017 yılı yevmiye defterinin incelenmesi neticesinde; 2017 yılı içinde hurdaya ayrılan maddi duran varlıkların ve bu varlıklar için ayrılan amortisman tutarlarının 29.12.2017 tarih ve 9927 yevmiye numaralı muhasebe işlem fişi ile 294- Elden Çıkarılacak Stoklar Ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına alacak kaydı, 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydı yapılmak suretiyle hesaplardan çıkarıldığı görülmüştür. Halbuki kurumun deposunda bulunan ve herhangi bir satış ya da devir işlemiyle elden çıkarılmayan hurda varlık bedellerinin kurumun 2017 yılı bilançosunda bakiye vermesi gerekirdi. Söz konusu uygulama neticesinde, ayrıntısı aşağıda yer alan tabloda görüleceği üzere, kurumun 2017 yılı bilançosunda 294- Elden Çıkarılacak Stoklar Ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ve 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabı 312.073,11 TL tutarında eksik yer almaktadır.

Tablo 4: Hurda Varlık Bedellerinin Kayıtlardan Çıkarılması İşlemi

Yevmiye Tarihi	Yevmiye No.su	Hesap Kodu	Borç	Alacak
29.12.2017	9927	294	0,00	312.073,11
		299	312.073,11	0,00

Kamu idaresi cevabında; “Hurdaya Ayrılan Maddi Duran Varlıklar Mali Hizmetler Müdürlüğüne 294- Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında takip edilmektedir. Kayıtların sistem alt yapısından kaynaklı olarak bilançoya aktarılmasında sorun yaşanılmakta olup düzeltilmesine ilişkin çalışmalara başlanılmıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve hurdaya

ayrılan maddi duran varlık bedellerinin bilançoda yer alması için gerekli çalışmalara başlanıldığı belirtilmiştir. Bulguda da belirtildiği üzere, kurumun 2017 yılı bilançosunda 294-Elden Çıkarılacak Stoklar Ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ve 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabı 312.073,11 TL tutarında eksik yer almaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Mersin Tarsus Belediyesinin 2017 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdii kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: 7020 Sayılı Kanun Kapsamında Yapılandırılan Faaliyet Alacaklarının Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesaplarında İzlenmemesi

Tarsus Belediyesi 2017 yılı mizanının incelenmesi neticesinde, yapılandırılan faaliyet alacaklarının 122-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı ile 222-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabında izlenmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 94'üncü ve 167'nci maddeleri uyarınca; 120-Gelirlerden Alacaklar veya 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan içinde bulunulan mali yılsonunu geçmeyen bir süre ile tecil veya tehir edilenlerin 122- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar hesabına, bir yılı aşan süreyle tecil veya tehir edilenlerin 222- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar hesabına kaydedilmesi, 222-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan dönem sonunda tecil süresi bir yılın altına inenlerin ise bu hesaptan 122- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar hesabına aktarılması gerekmektedir.

Tarsus Belediyesinin 7020 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Ve Bir Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kapsamında yapılandırılan faaliyet alacaklarına ilişkin olarak vatandaşlar tarafından 2018 yılı içinde ödenecek olan tutar 248.366,27 TL'dir ve bu tutarın kurumun 2017 yılı bilançosunda 122- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar hesabında kayıtlı olması gerekmektedir. Kurumun 2019 ve daha sonraki yıllarda tahsil edeceği yapılandırılan faaliyet alacağı tutarı ise 51.045,39 TL'dir ve bu tutarın kurumun 2017 yılı bilançosunda 222- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar hesabında kayıtlı olması gerekmektedir. Ancak yapılan incelemelerde söz konusu yapılandırılmış faaliyet alacaklarının 122-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı ile 222-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı yerine 121- Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında izlendiği görülmüştür. Söz konusu uygulama neticesinde, kurumun 2017 yılı bilançosunda 122- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar hesabı 248.366,27 TL tutarında, 222- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar hesabı ise 51.045,39 TL tutarında eksik yer almaktadır.

Kamu idaresi cevabında; “Tarsus Belediyesi Gelirler Yöneticiliğince bulguda belirtilen kayıt hataları ile ilgili çalışma başlatılmıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve yapılandırılan faaliyet alacaklarının ilgili hesaplara kaydedilmesine ilişkin çalışmalara başlanıldığı belirtilmiştir. Bulguda da belirtildiği üzere, kurumun 2017 yılı bilançosunda 122- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar hesabı 248.366,27 TL tutarında, 222- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar hesabı ise 51.045,39 TL tutarında eksik yer almaktadır.

BULGU 2: Akaryakıt Alımlarında İlk Madde ve Malzeme Hesabına Kaydedilen Tutarların Tüketim Durumu Dikkate Alınmaksızın Aynı Yevmiye Kaydında Giderleştirilmesi

150- İlk Madde ve Malzeme Hesabına giriş kaydı yapılan akaryakıt bedellerinin tüketim durumu dikkate alınmaksızın aynı yevmiye kaydında giderleştirildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 116'ncı ve Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 30'uncu maddeleri uyarınca; satın alınan veya üretilen ilk madde ve malzemeler maliyet bedeli ile 150- İlk Madde ve Malzeme Hesabına borç, ilgili hesaplara alacak kaydedilmeli, tüketim malzemelerinden tüketilmek amacıyla kamu idaresinin ilgili birimlerine verilenlerin veya kullanılanların taşınır ikinci düzey detay kodu bazında düzenlenen onaylı listesinin üç ayı geçmemek üzere üst yöneticiler tarafından belirlenen dönemin son iş günü mesai bitimine kadar muhasebe birimine bildirilerek 630- Giderler Hesabına borç, 150- İlk Madde ve Malzeme Hesabına alacak kaydedilmesi gerekmektedir.

Tarsus Belediyesi 2017 yılı yevmiye defterinin incelenmesi neticesinde; satın alınan akaryakıtla ilişkin bedellerin aynı yevmiye kaydında, 150- İlk Madde Ve Malzeme Hesabına borç – alacak kaydı yapılarak, hesaplara giriş ve çıkışının yapıldığı görülmüştür. Yüklenici firma tarafından kurum deposuna akaryakıt getirilmekte, depodan pompalar aracılığıyla kurum araçları her gün akaryakıt almaktadır. Yani söz konusu akaryakıt satın alındığı gün tüketilmemekte, pey der pey tüketime sunulmaktadır. Ancak aşağıda yer alan tablodan da anlaşılacağı üzere, satın alınan akaryakıt sanki alımın yapıldığı gün tüketilmiş gibi algılanmaktadır. Tüketimi henüz gerçekleşmemiş akaryakıt bedellerinin muhasebe kayıtlarına alındığı anda muhasebe kayıtlarından çıkışının yapılması, dönem sonunda depoda bulunan fiili akaryakıt miktarı ile muhasebe sisteminde kayıtlı miktar arasında tutarsızlığa sebebiyet vermektedir.

Tablo 5: 2017 Yılında Temin Edilen Akaryakıt Bedelleri

YEVMIYE_NO	HESAP	HESAP_ADI	BORC_TUTAR	ALACAK_TUTAR
709	150	SIVI YAKITLAR	277.378,52	0,00
709	150	SIVI YAKITLAR	0,00	277.378,52
1340	150	SIVI YAKITLAR	286.984,86	0,00
1340	150	SIVI YAKITLAR	0,00	286.984,86
2286	150	SIVI YAKITLAR	312.104,60	0,00
2286	150	SIVI YAKITLAR	0,00	312.104,60
3154	150	SIVI YAKITLAR	319.550,20	0,00
3154	150	SIVI YAKITLAR	0,00	319.550,20
3744	150	SIVI YAKITLAR	2.124,00	0,00
3744	150	SIVI YAKITLAR	0,00	2.124,00
4095	150	SIVI YAKITLAR	340.513,31	0,00
4095	150	SIVI YAKITLAR	0,00	340.513,31
4984	150	SIVI YAKITLAR	336.072,83	0,00
4984	150	SIVI YAKITLAR	0,00	336.072,83
5736	150	SIVI YAKITLAR	337.903,01	0,00
5736	150	SIVI YAKITLAR	0,00	337.903,01
6461	150	SIVI YAKITLAR	0,00	376.653,65
6461	150	SIVI YAKITLAR	376.653,65	0,00
7462	150	SIVI YAKITLAR	357.665,13	0,00
7462	150	SIVI YAKITLAR	0,00	357.665,13
8320	150	SIVI YAKITLAR	375.829,49	0,00
8320	150	SIVI YAKITLAR	0,00	375.829,49
9262	150	SIVI YAKITLAR	411.598,04	0,00
9262	150	SIVI YAKITLAR	0,00	411.598,04
9927	150	SIVI YAKITLAR	436.658,81	0,00
9927	150	SIVI YAKITLAR	0,00	436.658,81
Genel Toplam			4.171.036,45	4.171.036,45

Kamu idaresi cevabında; “Tarsus Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğünce akaryakıt giderlerinin takip işlemleri için gerekli sistem alt yapısı oluşturma faaliyetlerine başlanılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve akaryakıt alımlarının Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri uyarınca takip edilmesine yönelik çalışmalara başlandığı belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Elektrik ve Doğalgaz Abonelikleri İçin Ödenen Güvence Bedellerinin Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında İzlenmemesi

Tarsus Belediyesi tarafından elektrik ve doğalgaz abonelikleri için ödenen güvence bedellerinin 126- Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedilmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 126- Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabının niteliğini açıklayan 95'inci maddesinde bu hesabın kurumca bir işin

yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin ya da diğer işlemlerin karşılığı olarak geri alınmak üzere diğer kamu idareleri veya kişilere bir yıldan daha az süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Doğal Gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği'nin "Güvence Bedeli" başlıklı 39'uncu maddesine göre dağıtım şirketi, alacaklarını garanti altına alabilmek amacıyla, mekanik sayaç kullanan abonelerden abonelik sözleşmesinin imzalanması sırasında bir defaya mahsus olmak üzere güvence bedeli alabilir. Elektrik Piyasasında Güvence Bedellerinin Hesaplanması ve Güncelleştirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar'ın "Güvence Bedeli" başlıklı 1'inci maddesine göre güvence bedeli; şirket ile elektrik enerjisi satın almak isteyen gerçek veya tüzel kişi (müşteri) arasında imzalanacak perakende satış sözleşmesi (sözleşme) kapsamında, müşterinin borcunu ödememesi ihtimaline karşılık, borcuna mahsup edilmek üzere, şirkete müşteriden talep edilen bedeldir. Güvence bedeli, dağıtım şirketlerinin alacaklarını tahsil edememesi durumunda mahsuben tahsil edebileceği bir tutardır. Aboneliğin sona ermesi durumunda iade edilmektedir.

Tarsus Belediyesi tarafından 2017 yılı içerisinde; Aksa Gaz Dağıtım Anonim Şirketi'ne 4.656,05 TL tutarında, Enerjisa Toroslar Elektrik Perakende Satış A.Ş.'ne 20.657,65 TL tutarında olmak üzere toplam 25.313,70 TL tutarında güvence bedeli ödenmiştir. Bu bedelin 126- Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında izlenmesi gerekirken 630- Giderler hesabına kaydedildiği görülmüştür. Söz konusu işlem dolayısıyla kurumun ileride doğması muhtemel alacaklarının takibinin zorlaşabileceği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Elektrik ve Doğalgaz Abonelikleri İçin Ödenen Güvence Bedellerinin 126-Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında izlenmesi için gerekli kayıt işlemleri yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve elektrik ve doğalgaz abonelikleri için ödenen güvence bedellerinin 126- Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında izleneceği ifade edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: Kalkınma Ajansı Payının Kamu İdareleri Payları Hesabında İzlenmemesi

Tarsus Belediyesinin Çukurova Kalkınma Ajansına 2017 yılında aktarması gerekli payın 363-Kamu İdareleri Payları Hesabında izlenmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 276'ncı maddesinde; 363-Kamu İdareleri Payları Hesabının bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmektedir.

Aynı Yönetmelik'in 277'nci maddesinde ise; bütçe geliri olarak tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların bir taraftan bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç; diğer taraftan 835- Gider Yansıtma Hesabına alacak, 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç kaydedileceği, bu hesapta kayıtlı tutarlardan nakden veya mahsuben ödenen tutarların bu hesaba borç, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak kaydedileceği belirtilmiştir. Mahalli İdareler 2017 Yılı Detaylı Hesap Planında ise 363.99.10 kodu ile kalkınma ajansları payları yer almaktadır.

Tarsus Belediyesi tarafından 2017 yılında Çukurova Kalkınma Ajansına 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 19'uncu maddesinin (d) bendi uyarınca ödenmesi gereken payın 541.196,52 TL olarak hesaplandığı görülmüştür. Bu durumda Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin yukarıda yer alan hükümleri uyarınca 541.196,52 TL'nin; 363- Kamu İdareleri Payları Hesabına alacak, 630-Giderler Hesabına borç; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilmesi, ödeme durumunda ise söz konusu tutarın 363-Kamu İdareleri Payları Hesabına borç kaydedilmesi gerekmektedir. Ancak söz konusu bedelin 363- Kamu İdareleri Payları Hesabı yerine 320- Bütçe Emanetleri hesabına alacak kaydedildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin yukarıda bahsi geçen hükümlerine aykırı bu işlemler neticesinde 363-Kamu İdareleri Payları Hesabı kurumun 2017 yılı mizanında 541.196,52 TL tutarında eksik yer almaktadır.

Kamu idaresi cevabında; “Kalkınma Ajansı Payının 363- Kamu İdareleri Payları Hesabında İzlenilmemesine ilişkin muhasebe kaydı 14.02.2018 tarih ve 786/1 yevmiye numaralı muhasebe işlem fişi ile yapılmıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve Kalkınma Ajansı payına ilişkin gerekli muhasebe kaydının yapıldığı belirtilmiştir. Bulguda da belirtildiği üzere, kurumun 2017 yılı mizanında 363-Kamu İdareleri Payları Hesabı

541.196,52 TL tutarında eksik yer almaktadır.

BULGU 5: Vadesi Bir Yılın Altına İnen Banka Kredilerinin Uzun Vadeli Banka Kredileri Hesabından Kısa Vadeli Banka Kredileri Hesabına Aktarılmaması

Tarsus Belediyesinin İller Bankasına olan kısa vadeli kredi borçlarının 300-Banka Kredileri Hesabı yerine 400-Banka Kredileri Hesabında kayıtlı olduğu görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 300- Banka Kredileri hesabının işleyişini açıklayan 233'üncü maddesine göre 400-Banka Kredileri Hesabında kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına inenler 300- Banka Kredileri hesabına alacak, 400-Banka Kredileri Hesabına borç kaydedilmelidir.

Tarsus Belediyesi 2017 yılı yevmiye defterinin incelenmesi neticesinde, vadesi bir yılın altına inen İller Bankası kredilerinin 400- Banka Kredileri Hesabından 300- Banka Kredileri Hesabına aktarılmadığı görülmüştür. Oysaki kurumun İller Bankasına 2017 yılsonu itibarıyla 2018 yılında ödeyeceği kredi borcu tutarı 636.756,99 TL, 2019 ve daha sonraki yıllarda ödeyeceği tutar ise 8.067.809,14'dir. İller Bankasına olan kredi borçlarının vadelerine göre ayrılması neticesinde, ayrıntısı aşağıda yer alan tabloda görüleceği üzere, kurumun 2017 yılı bilançosunda 300- Banka Kredileri Hesabı 636.756,99 TL tutarında eksik yer almaktadır.

Tablo 6: 300- Banka Kredileri ve 400- Banka Kredileri Hesabında Kayıtlı Olması Gerekli Tutarlar

Kredi Numarası	300 no.lu Hesap	400 no.lu Hesap
252310 no.lu kredi	380.614,86	4.572.464,79
254743 no.lu kredi	256.142,13	3.495.344,35
Toplam	636.756,99	8.067.809,14

Kamu idaresi cevabında; “Kısa Vadeli Kredilerin 400- Banka Kredileri Hesabından 300- Banka Kredileri Hesabına Aktarılması işlemine ilişkin muhasebe kaydı 10.01.2018 tarih ve 37/5 yevmiye numaralı muhasebe işlem fişi ile yapılmıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve İller Bankasına olan kredi borçlarının vadelerine göre ayrılmasına ilişkin muhasebe kaydının yapıldığı belirtilmiştir. Bulguda da belirtildiği üzere, kurumun 2017 yılı bilançosunda 300- Banka Kredileri Hesabı 636.756,99 TL tutarında eksik yer almaktadır.

BULGU 6: Hiç İhale Yapılmadan Ve İhale Süreleri Bittikten Sonra Yeniden İhaleye Çıkılmadan Taşınmazların İşgaliye Bedeli İle Kiraya Verilmesi

Tarsus Belediyesi taşınmazlarından bazılarının hiç ihale yapılmadan doğrudan, bazılarının da ihale süresi bittikten sonra Encümen Kararı ile işgaliye bedeli alınarak kiraya verildiği belirlenmiştir.

2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu 1'inci maddesinde;

“Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülür.”

İfadesi yer almış ve bu hükümlere ilişkin olarak 35'inci maddede;

“Bu Kanununun 1 inci maddesinde yazılı işlerin ihalelerinde aşağıdaki usuller uygulanır:

- a) Kapalı teklif usulü,*
- b) Belli istekliler arasında kapalı teklif usulü,*
- c) Açık teklif usulü,*
- d) Pazarlık usulü,*
- e) Yarışma usulü.*

...”

Denilmiştir.

Bu hükümler birlikte değerlendirildiğinde, belediye taşınmazı kiraya verilirken söz konusu 2886 Sayılı Kanunun yukarıdaki bağlayıcı hükümlerine göre ihale usulleri kullanılarak kiralama işleminin yapılması, yasal bir zorunluluktur.

İşgaliye bedeli, Belediye gelirleri arasında olup, 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanunu 52'inci maddesinde düzenlemiş ve

“Belediye sınırları içinde bulunan aşağıdaki yerlerden herhangi birinin satış yapmak veya sair maksatlarla ve yetkili mercilerden usulüne uygun izin alınarak geçici olarak işgal

edilmesi, İşgal Harcına tabidir:

1. Pazar veya panayır kurulan yerlerin, meydanların, mezar yerlerinin her türlü mal ve hayvan satıcıları tarafından işgali,

2. Yol, meydan, pazar, iskele, köprü gibi umuma ait yerlerden bir kısmının herhangi bir maksat için işgali,

3. Motorlu kara taşıtlarının park etmeleri için il trafik komisyonlarının olumlu görüşü alınarak belediyelerce şehir merkezlerinde tesis edilen ve işletilen mahallerin çalışma saatleri içinde, taşıtlar tarafından işgali (Bisiklet ve motosikletler hariç)

Yukarıda sayılan yerlerin izinsiz işgalleri mükellefiyeti kaldırmaz.

... ”,

Denilerek, maddede sayılan yerlerin geçici olarak işgali durumunda işgal harcı alınacağı hükme bağlanmıştır.

Sayıştay Genel Kurulu'nun 21.03.1993 tarih ve 4761/1 sayılı Kararı'na göre; Genel ve Katma Bütçeli İdareler, Özel İdare ve Belediyeler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar tarafından 2886 sayılı kanuna göre kiraya verilen gayrimenkullere ait kira sözleşmelerinin yenilenmesi, uzatılması veya sona erdirilmesi, kira tespiti konularında 2886 Sayılı kanun hükümlerinin uygulanması gerekmektedir.

Sözleşme bitiminde yeni kira bedeli tespit edilerek sözleşmelerinin uzatılmayacağı, Danıştay 10. Dairenin 19.12.1991 tarihli, Esas No: 1989/2736, Karar No: 1991/3850 nolu Kararında da belirtildiği üzere kira süresi dolanların 2886 Sayılı Kanun kapsamında yeniden ihale yapılması gerektiği hükme bağlanmıştır.

Sayıştay ve Danıştay Kararı ile Kanunun bu maddeleri dikkate alındığında, süresi dolan kiracılarla ilgili meclis kararı ya da encümen kararı alınarak artış yapılamayacağından kira müddeti sonunda tahliye edilmesi ve 2886 Sayılı Kanun hükümlerine göre yeniden ihale yapılması gerekmektedir.

Tablo 7 : İhale Süresi Bitip İşgalیه İle Kiraya Verilen İşyerleri

SIRA	ADRES	KİRA İHALESİNİN ENCÜMEN KARARININ BİTİŞ TARİHİ	İŞGALİYE İÇİN ALINAN ENCÜMEN KARAR TARİHİ	AYLIK BEDEL
1	ŞEHİTLER TEPESİ MAH.3678 SOK. NO:1A DERVİŞ EROĞLU PARKI İÇİ	25.04.2015	17.06.2015	475,00 TL
3	KIZILMURAT MAH. 2707 SOK.NO:1A	9.10.2016	19.10.2016	4.835,00 TL
4	YEŞİL MAH.4232 SOKAK NO:2-1	17.04.2016	15.06.2016	61,00 TL
5	ŞEHİT MUSTAFA MAH.3560 ADA 2 PARSEL NO:62	25.07.2015	15.06.2016	1.400,00 TL
6	ESKİ ÖMERLİ MAH.1360 SOKAK NO:12	15.12.2013	15.06.2016	62,00 TL
7	KIRKLARSIRTI MAH.2624 SOK.NO:2/1	17.04.2016	15.06.2016	61,00 TL
8	İSMETPAŞA MAH. RAŞİM DOKUR CAD.NO:53A	17.04.2016	15.06.2016	61,00 TL
9	YENİ MAH.4038 SOKAK NO:2	15.12.2013	15.06.2016	62,00 TL
10	YEŞİLYURT MAH.4427 SOK.NO:2	17.04.2016	20.07.2016	61,00 TL
11	AKŞEMSETTİN MAH. AKDENİZ SİTESİ 0159 SOK.NO:5 (BÜFE)	20.02.2016	15.06.2016	155,00 TL
12	82 EVLER MAH.3111 SOK.NO:23(BÜFE)	17.04.2016	8.06.2016	250,00 TL
13	100.YIL SEMT PAZARI NO:9	3.12.2012	23.03.2016	370,00 TL
14	TEKKE MAH. DONUKTAŞ CAD.NO:29	20.02.2016	13.04.2016	400,00 TL
15	ŞEHİT İŞHAK MAH.100.YIL SEMT PAZARI NO:11	31.03.2013	4.05.2016	260,00 TL
16	İSMETPAŞA MAH. KÜLTÜR SANAT CAD.NO:6/B	20.02.2016	4.05.2016	370,00 TL
17	KIZILMURAT MAH. SAİNT PAUL PARKI	25.07.2015	25.05.2016	900,00 TL
18	DEDE KORKUT PARKI ANIT MAH. (FLORYA PAÇKA)	20.02.2016	8.02.2017	2.125,00 TL
19	ERGENEKON MAH. ERGENEKON PARK İÇİ WC/BÜFE	17.04.2016	3.04.2017	1.950,00 TL
20	82 EVLER MAH.TÜRKMENİSTAN CAD.NO:7C	30.04.2016	16.08.2017	400,00 TL
21	MİTHATPAŞA MAH. PAŞALAR SEKİSİ NO:3	17.06.2012	4.10.2017	290,00 TL
22	ÖĞRETMENLER MAH.Ş.İSMET AKIN CAD. NO:80 A	25.04.2015	10.06.2015	300,00 TL

Tablo 8: Hiç İhale Yapılmadan İşgaliye İle Kiraya Verilen İşyerleri

SIRA	ADRES	ENCÜMEN KARAR TARİHİ	AYLIK BEDEL
1	ÖĞRETMENLER MAHALLESİ MEHMETÇİK PARKI İÇİ	8.04.2015	300,00 TL
2	TEKKE MAH. TÜRKMENİSTAN CAD.NO:6C	10.06.2015	600,00 TL
3	FERAHİM ŞALVUZ MAH.ADANA BULVARI ÜZERİ PARK İÇİ	29.04.2015	55,00 TL
4	YENİ MAHALLE 1795 ADA 30 PARSELZEMİN KAT NO:15	9.12.2015	300,00 TL
5	KIRKLARSIRTI MAHALLESİ KASIM EKENLER BULVARI 2602 VE 2604 SOKAKLAR ARASINDA KALAN ENGELSİZLER PARKI İÇERİSİNDE BULUNAN BÜFE	18.11.2015	55,00 TL
6	KIRKLARSIRTI MAH. OSMANLI PARKI İÇİNDE BULUNAN İŞYERLERİBÜFE VE ÇAY BAHÇESİ	29.07.2015	120,00 TL
7	İNCİRLİKUYU MAH.819 PARSEL 10.385 M2 LİK TAŞINMAZIN 4.704 M2LİK KISMI VE ÜZERİNDE BULUNAN BİNA	22.07.2015	105,00 TL
8	İNCİRLİKUYU MAH.819 PARSEL 10.385 M2 LİK TAŞINMAZIN 950,77M2LİK KISMI VE ÜZERİNDE BULUNAN BİNA	29.07.2015	55,00 TL
9	İNCİRLİKUYU MAH.819 PARSEL 10.385 M2 LİK TAŞINMAZIN 2.245,87M2LİK KISMI	26.08.2015	55,00 TL
10	İNCİRLİKUYU MAH.819 PARSEL 10.385 M2 LİK TAŞINMAZIN1.554.05M2LİK KISMI	2.12.2015	55,00 TL
11	ÇOK AMAÇLI GÖSTERİ MERKEZİNİN KÜLTÜR SANAT CADDESİ TARAFINA BAKAN KISMINDAKİ BÜFELER (NO:4-NO:4A) ARASINDA KALAN BOŞ ARSA (ÇOCUK OYUN GRUPLARI KURMAK VE İŞLETMEK ÜZERE)	4.11.2015	600,00 TL
12	ERGENEKON MAH. COHAR DUDAYEV BULVARI 1242 SOKAK ARASINDA KALAN YAŞAM BOYU SPOR MERKEZİ PARKI İÇERİSİNDE BULUNAN BÜFE	18.11.2015	120,00 TL
13	VAKIFLAR ÇARŞISI NO:1/A	16.12.2015	215,00 TL
14	VAKIFLAR ÇARŞISI NO:1/B	23.12.2015	110,00 TL
15	VAKIFLAR ÇARŞISI NO:1/C	16.12.2015	110,00 TL
16	VAKIFLAR ÇARŞISI NO:1/D	16.12.2015	110,00 TL
17	VAKIFLAR ÇARŞISI NO:1/E	16.12.2015	110,00 TL
18	VAKIFLAR ÇARŞISI NO:1/F	16.12.2015	110,00 TL
19	VAKIFLAR ÇARŞISI NO:1/G	23.12.2015	110,00 TL
20	VAKIFLAR ÇARŞISI NO:10/A	30.12.2015	110,00 TL
21	VAKIFLAR ÇARŞISI NO:10/B	16.12.2015	110,00 TL
22	VAKIFLAR ÇARŞISI NO:10/C	9.03.2016	110,00 TL
23	VAKIFLAR ÇARŞISI NO:10/D	30.12.2015	110,00 TL
24	VAKIFLAR ÇARŞISI NO:14/A	16.12.2015	110,00 TL
25	VAKIFLAR ÇARŞISI NO:14/B	16.12.2015	110,00 TL
26	VAKIFLAR ÇARŞISI NO:14/C	30.12.2015	110,00 TL
27	VAKIFLAR ÇARŞISI NO:14/D	16.12.2015	110,00 TL
28	VAKIFLAR ÇARŞISI NO:14/E	30.12.2015	110,00 TL
29	VAKIFLAR ÇARŞISI NO:14/F	16.12.2015	110,00 TL
30	VAKIFLAR ÇARŞISI NO:14/G	16.12.2015	215,00 TL
31	ŞEHİT İSHAK MAH.100.YIL SEMT PAZARI NO:6	31.08.2016	325,00 TL
32	ERGENEKON MAH.1242 SOK.NO:2/2A	21.09.2016	500,00 TL
33	KIRKLARSIRTI MAH.2642 SOK. NO:4/16(Z01)	30.11.2016	125,00 TL

34	BAĞLAR SPOR KOMPLEKSİ BÜNYESİNDE BULUNAN SPOR MERKEZİ	14.12.2016	50,00 TL
35	CUMHURİYET MAH.CUMHURİYET PARKI İÇİNDEKİ BÜFE	23.03.2016	50,00 TL
36	ÖĞRETMENLER MAH.MEHMETÇİK PARKI İÇİNDEKİ BULUNAN KULÜBE (RESSAMLAR DERNEĞİ)	13.01.2016	50,00 TL
37	FERAĞİM ŞALVUZ MAH.ADANA BLV. İLE ŞEHİT MEHMET ŐEN BLV. KESİŞİM NOKTASINDA BULUNAN PARK İÇİ	22.06.2016	25,00 TL
38	KIRIKLARSIRTI MAH.2604 SOK. NO:2A	24.08.2016	300,00 TL
39	KIRKLARSIRTI MAH.VEYSEL ÇAVUŐ CAD.NO:34/1B1	24.08.2016	500,00 TL
40	KEMALPAŐA MAH. MİMAR SİNAN BULV. NO:16/A	13.07.2016	21,00 TL
41	İSMETPAŞA MAH.2301 SOK.NO:2/1	1.06.2016	25,00 TL
42	KIRKLARSRTI MAH.VEYSEL ÇAVUŐ CAD.NO:34/4	21.12.2016	350,00 TL
43	SAİT POLAT BULV.ÜZERİNDE BULUNAN 4585 ADA 33 NOLU PARSEL BÜFE	21.12.2016	50,00 TL
44	ŐEHİTİŐAK MAH.KANUNİ SULTAN SÜLEYMAN BULV.ÜZERİ POLİŐ LOJMANLARI YANI PARK(BÜFE)	21.12.2016	100,00 TL
45	TEKKE MAH.TÜRKMENİSTAN CAD.NO:40	21.12.2016	50,00 TL
46	KIRKLARSIRTI MAH. VEYSEL ÇAVUŐ CAD.HİLAL KENT KONUTLARI ALTI NO:40EA	11.05.2016	1.000,00 TL
47	KIRKLARSRTI MAH.2642 SOKAK NO:4 (DERNEK)	9.03.2016	10,00 TL
48	BAĞLAR MAH.KALEBURCU CAD.NO:135A(BÜFE)	17.02.2016	50,00 TL
49	KIRKLARSIRTI MAH.BAHADIR ŐAHİN PARKI (BÜFE)	17.02.2016	75,00 TL
50	BAĞLAR MAH.0443 SOK.NO:42(WC)	21.04.2016	75,00 TL
51	ŐEHİTİŐAK MAH. 3304 SOK.NO:1(WC)	4.05.2016	50,00 TL
52	ŐEHİTİŐAK MAH. 3304 SOK.NO:1(BÜFE)	4.05.2016	75,00 TL
53	KIRKLARSIRTI MAH. VEYSEL ÇAVUŐ CAD.NO:34/14	25.01.2017	345,00 TL
54	KIRKLARSIRTI MAH. İSMAIL GASPIRALI PARKI (BÜFE)	4.01.2017	320,00 TL
55	ANIT MAH.KALEBURCU CAD. NO:1/F	1.02.2017	675,00 TL
56	KIZILMURAT MAH. DOÇ.DR. EDİP UĞURCAN KÜRKLÜ (2710) SOKAKTA BULUNAN 19 PARSELDEKİ BİNA	22.02.2017	500,00 TL
57	KEMALPAŐA MAH.433 ADA 2 PARSEL NOLU ARSA	1.03.2017	500,00 TL
58	82 EVLER MAH. KUVAYI MİLLİYE PARKI (BÜFE)	8.03.2017	250,00 TL
59	FERAĞİM ŞALVUZ MAH. MOLLA KERİM CAD.İLE ADANA BULV.ARASINDA KALAN YEŞİL ALAN İÇERİSİNDEKİ İŐYERİ (BERBER)	12.04.2017	100,00 TL
60	FERAĞİM ŞALVUZ MAH.MOLLA KERİM CAD. İLE GAZİ OSMAN PAŐA CAD.KESİM NOKTASINDA BULUNAN BÜFE FERAĞİM ŞALVUZ MAH.MALLA KERİM CAD.NO:45/1A	12.04.2017	100,00 TL
61	KIRKKAŐIK BEDESTENİ NO:24	12.04.2017	150,00 TL
62	KIZILMURAT MAH. ATATÜRK BULV.NO:26/1A	12.04.2017	400,00 TL
63	AKŞEMSETTİN MAH.0146 SOK. İLE SADUM BORA CAD.KESİM NOKTASINDA BULUNAN YAŐAR YAĞMUR PARKI	19.04.2017	100,00 TL
64	FEVZİÇAKMAK MAH. ÇAĞLAYAN CAD. İLE ADANA BULV. KESİM NOKTASINDA BULUNAN ALAN	17.05.2017	1.000,00 TL
65	Ő. İŞHAK MAH.KANUNİ SULTAN SÜLEYMAN BLV.NO:2L	26.07.2017	400,00 TL
66	TEKKE MAH.DEMİRKAPI KÖYLÜ GARAJI NO:6 I	26.07.2017	575,00 TL
67	KIZILMURAT MAH.ATATÜRK CAD.NO:1G	26.07.2017	180,00 TL
68	3 LEDLER	9.08.2017	1.000,00 TL
69	YENİ MAH.1795 ADA 30 PARSEL NO:26	2.08.2017	320,00 TL
70	FAHRETTİN PAŐA MAH. 1452 SOKAKTA MUHTARLIK BİNASININ BULUNDUĞU PARKIN İÇERİSİNDEKİ BÜFE	9.08.2017	100,00 TL
71	İSMETPAŞA MAH.AÇIK HAVA GÖŐTERİ MERKEZİ YANI BOŞ ARSA (LUNAPARK) (GEÇİCİ - 20 KASIM 2017 SON)	16.08.2017	5.000,00 TL

72	FEVZİ ÇAKMAK MAH.3116 SK. İLE 3118 SOK. KESİŞİM NOK.PARK ALANI (OTOBÜS GARAJI)	16.08.2017	250,00 TL
73	ESKİ ÖMERLİ MAH. 1312 SOK. NO:2J (ÇAY OCAĞI)	27.09.2017	500,00 TL
74	TEKKE MAH.TÜRKMENİSTAN CAD. NO:4J	18.10.2017	575,00 TL
75	YEŞİL MAHALLEDE BULUNAN YAŞAM BOYU SPOR MERKEZİ	25.10.2017	400,00 TL
76	ESKİ BELEDİYE BİNASI ZEMİN KATI	25.10.2017	150,00 TL
77	REŞADİYE MAH.ALİMENTOĞLU CAD.NO:112/A	6.01.2016	225,00 TL

Kamu idaresi cevabında; Özetle Mersin Valiliği Devir, Tasfiye ve Paylaştırma Komisyonu tarafından yapılan taşınmaz devirlerine ilişkin kararların kesinleşmesi ve bu taşınmazlar dolayısıyla kurum tarafından yapılan envanter çalışmaları sebebiyle taşınmaz listesinin kesinleşmesinin uzun bir süre aldığı, taşınmaz listesinin kesinleşmesinden sonra ise işgaliye bedeli karşılığında kullandırılan taşınmazların 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamında ihale edilerek kiraya verildiği belirtilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve taşınmaz listelerinin kesinleşmesiyle beraber işgaliye bedeli alınarak kiraya verilme yöntemi yerine 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamında ihaleye çıkılarak kiraya verilme yönteminin kullanıldığı belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 7: Ambalaj Atıklarının Toplanması ve Değerlendirilmesi İçin Yetki Verilen Şirketten Herhangi Bir Bedel Alınmaması

Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği gereğince ambalaj atıklarının beldede toplanması için verilen imtiyaz hakkının ihale yapılmadan, rekabet sağlanmadan ve herhangi bir bedel alınmadan verildiği görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesinin 1'nci fıkrasının (g) bendinde katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak ve yaptırmak belediyenin yetki ve imtiyazları arasında sayılmıştır. Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği'nin "Belediyelerin görev ve yetkileri" başlıklı 8'inci maddesinin 2'nci fıkrasının (a) bendine göre belediyeler ambalaj atıklarını kaynağında ayrı toplamak veya toplattırmakla, bu iş için toplama ayırma tesisi kurmak/kurdurmak, işletmek/işlettirmekle ve kurduğu tesislere çevre lisansı/geçici faaliyet belgesi almak/aldırmakla yükümlüdürler. Aynı Yönetmelik'in 'Ambalaj atıklarını ayrı toplama sistemi' başlıklı 24'üncü maddesinde ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanmasından 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesi kapsamında belediyelerin

sorumlu olduğu, belediyelerin ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplama-ayırma faaliyetini kendisi veya sözleşme imzaladığı çevre lisanslı/geçici faaliyet belgeli toplama-ayırma tesisleri ile gerçekleştireceği ifade edilmektedir.

Tarsus Belediyesi ambalaj atıklarının toplanması, taşınması ve ayrıştırılmasına ilişkin olarak iki firma ile 01.06.2015 tarihinde, bir firma ile 21.09.2015 tarihinde olmak üzere üç yıl süreli sözleşme imzalamıştır. Belediyenin söz konusu firmalara verdiği imtiyaz hakkını ihale yapmadan ve karşılığında herhangi bir gelir elde etmeden verdiği görülmüştür. Yukarıda bahsi geçen mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere ambalaj atıklarının toplanması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak belediyelerin temel bir görevi ve imtiyaz hakkıdır. Dolayısıyla söz konusu imtiyaz hakkının devrinin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri çerçevesinde ihale yoluyla yapılmasının ve karşılığında da gelir elde edilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Ambalaj Atıklarının Toplatılması ve değerlendirilmesi işi; 13.03.2018 tarih 8268 Başkanlık oluru ve 04.04.2018 tarih 191 sayılı Belediye Encümen Kararı ile 2886 Sayılı Devlet İhale Kanununun 35.Maddesinin a bendi uyarınca ihale yapılmıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve 2018 yılında ambalaj atıklarının toplanması ve değerlendirilmesi işi için ihale yapıldığı belirtilmiştir.

BULGU 8: Sözleşme Yükümlülüğünü Yerine Getirmeyen Kiracıların İhale Yasaklısı Yapılmaması

Taşınmazı kiralayıp sözleşme imzalayan kişilerle ilgili olarak; sözleşmede belirlenen kira tutarlarını ödememesi nedeniyle, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 62'nci ve 84'üncü maddelerine göre işlem yapılmadığı belirlenmiştir.

Söz konusu Kanun'un “Müteahhit veya müşterinin sözleşmenin bozulmasına neden olması” başlıklı 62'nci maddesinde,

“Sözleşme yapıldıktan sonra 63'üncü maddede yazılı hükümler dışında müteahhit veya müşterinin taahhüdünden vazgeçmesi veya taahhüdünü, şartname ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi üzerine, idarenin en az 10 gün süreli ve nedenleri açıkça belirtilen ihtarına rağmen aynı durumun devam etmesi halinde, ayrıca protesto çekmeye ve

hüküm almaya gerek kalmaksızın kesin teminatı gelir kaydedilir ve sözleşme feshedilerek hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilir.

Gelir kaydedilen kesin teminat, müteahhit veya müşterinin borcuna mahsup edilemez.”,

Denilmiş ve

“İdarelerce ihalelere katılmaktan geçici yasaklama” başlıklı 84’üncü maddesinin üçüncü fıkrasında da,

“Üzerine ihale yapıldığı halde usulüne göre sözleşme yapmayan istekliler ile sözleşme yapıldıktan sonra taahhüdünden vazgeçen ve mücbir sebepler dışında taahhüdünü sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirmeyen müteahhit veya müşteriler hakkında da, ihaleyi yapan bakanlık veya ilgili bakanlık tarafından, bir yıla kadar ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilir ve bu kararlar Resmi Gazete ‘de ilan ettirildiği gibi ilgililerin müteahhitlik sicillerine işlenir.” düzenlemesi yapılmıştır.

Yapılan inceleme sonucunda; kira sözleşmesinde belirtilen yükümlülüğünü yerine getirmeyen müşteri (kiracı) hakkında Kanunun 62’nci maddesine göre kesin teminatın gelir kaydedilip, alacaklar için icra yoluna başvurulmadığı görülmüştür. Ayrıca eylem, taahhüdü sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirmeme olduğuna göre, 2886 sayılı Kanun’un 84’üncü maddesinin üçüncü fıkrasına göre işlem yapılmadığı da belirlenmiştir.

Sözleşme hükmüne uymayan kişilerle ilgili olarak 2886 sayılı Kanun’un 62’nci ve 84’üncü maddesinin üçüncü fıkra hükümlerinin uygulanması sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; Özetle sözleşme yükümlülüğünü yerine getirmeyen kiracılara ilişkin olarak gerekli yaptırımların 2018 yılından itibaren yapılmaya başlandığı, bundan sonra yapılacak ihalelerde bu hususa dikkat edileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve sözleşme yükümlülüğünü yerine getirmeyen kiracılara ilişkin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamında gerekli yaptırımların yapılacağı belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

8. EKLER**EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI****MERSİN TARSUS BELEDİYESİ 2017 YILI BİLANÇOSU**

AKTİF	2015	2016	2017	PASİF	2015	2016	2017
1 - DÖNEN VARLIKLAR	84.518.451,88	102.827.521,58	92.493.524,92	3 - KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	7.491.952,85	9.781.460,00	20.996.392,07
10 - HAZIR DEĞERLER	29.330.438,90	44.995.783,44	34.515.523,12	30 - KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	0,00	0,00	0,00
100 - KASA HESABI	0,00	0,00	0,00	300 - BANKA KREDİLERİ HS.	0,00	0,00	0,00
101 - ALINAN ÇEKLER HESABI	0,00	0,00	0,00	303 - KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HS.	0,00	0,00	0,00
102 - BANKA HESABI	29.330.438,90	44.995.783,44	34.508.713,73	309 - KISA VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR HS.	0,00	0,00	0,00
103 - VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HS.(-)	0,00	0,00	0,00	31 - KISA VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	0,00	0,00	0,00
104 - PROJE ÖZEL HESABI	0,00	0,00	6.024,52	310 - CARİ YILDA ÖDENECEK DIŞ MALİ BORÇLAR HS.	0,00	0,00	0,00
105 - DÖVİZ HES.T.C.ZİRAAT BANK MAKAM ŞUB.	0,00	0,00	784,87	32 - FAALİYET BORÇLARI	3.851.496,22	6.620.914,21	16.778.286,38
106 - DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	0,00	0,00	0,00	320 - EMANETLER HESABI	3.851.496,22	6.620.914,21	16.778.286,38
108 - DİĞER HAZIR DEĞERLER HESABI	0,00	0,00	0,00	322 - BÜTÇELEŞTİRİLECEK BORÇLAR HS.	0,00	0,00	0,00
109 - BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HS.ZİRAAT BANK	0,00	0,00	0,00	33 - EMANET YABANCI KAYNAKLAR	2.161.743,98	1.483.633,43	2.286.639,76
11 - MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	0,00	0,00	0,00	330 - ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	628.177,05	772.575,17	1.598.400,12

T.C. Sayıştay Başkanlığı

117 - MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR HESABI	0,00	0,00	0,00	333 - EMANETLER HESABI	1.533.566,93	711.058,26	688.239,64
118 - DİĞER MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR HESABI	0,00	0,00	0,00	34 - ALINAN AVANSLAR	0,00	0,00	0,00
12 - FAALİYET ALACAKLARI	20.946.448,22	24.564.855,43	28.281.029,36	349 - ALINAN DİĞER AVANSLAR HS.	0,00	0,00	0,00
120 - GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	0,00	0,00	0,00	36 - ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	1.478.712,65	1.676.912,36	1.931.465,93
121 - GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	20.940.616,22	24.559.023,43	28.275.197,36	360 - ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	536.358,56	866.828,12	1.155.253,83
122 - GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	0,00	0,00	0,00	361 - SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	647.590,39	617.814,12	601.675,48
126 - VERİLEN DEPOZİTOLAR VE TEMİNATLAR HESABI	5.832,00	5.832,00	5.832,00	362 - FONLAR VE DİĞ.KAMU İDARE.ADI.YAP.TAHSİLATLAR HS.)	235.790,84	142.677,87	138.465,66
127 - DİĞER FAALİYET ALACAKLARI HESABI	0,00	0,00	0,00	363 - KAMU İDARELERİ PAYLARI HS.	31.460,06	43.934,75	30.834,96
128 - ŞÜPHELİ ALACAKLAR HESABI	0,00	0,00	0,00	368 - VADESİ GELMİŞ ERTE.VEYA TAKSİTL.VER.VE YÜK.HESABI	27.512,80	5.657,50	5.236,00
129 - ŞÜPHELİ ALACAKLAR KARŞILIĞI HESAP (-)	0,00	0,00	0,00	37 - BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	0,00	0,00	0,00
13 - KURUM ALACAKLARI	0,00	0,00	0,00	372 - KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	0,00	0,00	0,00
130 - DIŞ BORCUN İKRAZINDAN DOĞAN ALACAKLAR HS	0,00	0,00	0,00	379 - DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI HESABI	0,00	0,00	0,00
131 - PARA PİYASASI NAKİT İŞLEMLERİ ALACAKLARI HS	0,00	0,00	0,00	38 - GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	0,00	0,00	0,00
132 - KURUM ALACAKLARI (KURUMCA VERİLEN BORÇL.ALACAKLAR)	0,00	0,00	0,00	380 - GELECEK AYLARA AİT GELİRLER	0,00	0,00	0,00
137 - TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI	0,00	0,00	0,00	381 - GİDER TAHAKKUK HESABI	0,00	0,00	0,00
138 - TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI KARŞILIĞI HESABI	0,00	0,00	0,00	39 - DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	0,00	0,00	0,00

T.C. Sayıştay Başkanlığı

14 - DİĞER ALACAKLAR	2.913,16	3.107,19	2.913,16	391 - HESAPLANAN KDV HS.(TAHSİL EDİLEN)	0,00	0,00	0,00
140 - DİĞER ALACAKLAR	2.913,16	3.107,19	2.913,16	397 - SAYIM FAZLALARI HESABI	0,00	0,00	0,00
15 - STOKLAR	0,00	0,00	0,00	399 - DİĞER ÇEŞİTLİ KISA VADELİ YAB.KAY.HS.	0,00	0,00	0,00
150 - İLK MADDE VE MALZEME HS.	0,00	0,00	0,00	4 - UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	27.156.006,58	29.572.742,43	41.356.156,67
153 - TİCARİ MALLAR HESABI	0,00	0,00	0,00	40 - UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	1.190.855,54	276.946,33	8.981.512,46
157 - DİĞER STOKLAR HESABI	0,00	0,00	0,00	400 - BANKA KREDİLERİ HS	913.909,21	0,00	8.704.566,13
158 - STOK DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI HESABI (-)	0,00	0,00	0,00	403 - KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HS	276.946,33	276.946,33	276.946,33
16 - ÖN ÖDEMELER	756.227,53	1.318.544,10	563.383,41	409 - UZUN VAD.DİĞ.İÇ MALİ BORÇ.HS	0,00	0,00	0,00
160 - İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI	0,00	0,00	0,00	41 - UZUN VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	0,00	0,00	0,00
161 - PERSONEL AVANSLARI HESABI	0,00	0,00	0,00	410 - UZUN VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	0,00	0,00	0,00
162 - BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HS.	455.692,77	520.993,08	559.383,41	43 - DİĞER BORÇLAR	6.788.854,18	2.837.889,00	0,00
164 - AKREDİTİFLER HS.	0,00	0,00	0,00	430 - ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	0,00	0,00	0,00
165 - MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AV.VE KREDİLER HS.	300.534,76	797.551,02	4.000,00	438 - KAMUYA OLAN TAKSİTLENDİRİLMİŞ VE ERTELEN.BORÇ.HS.	6.788.854,18	2.837.889,00	0,00
166 - PROJE ÖZEL HESABINDAN ÖDENEN AVANS.VE AKRED.HS.	0,00	0,00	0,00	44 - ALINAN AVANSLAR	0,00	0,00	0,00
167 - DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KUL.AVANS.VE AKRED.HS.	0,00	0,00	0,00	449 - ALINAN DİĞER AVANSLAR HS.	0,00	0,00	0,00
18 - GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	0,00	0,00	0,00	47 - BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	19.159.097,04	26.457.907,10	30.532.632,66

180 - GELECEK AYLARA AİT GİDERLER HS.	0,00	0,00	0,00	472 - KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	19.159.097,04	26.457.907,10	30.532.632,66
181 - GELİR TAHAKKUKLARI HS.	0,00	0,00	0,00	479 - DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI HESABI	0,00	0,00	0,00
19 - DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	33.482.424,07	31.945.231,42	29.130.675,87	48 - GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	17.199,82	0,00	1.842.011,55
190 - DEVREDEN KDV HESABI	33.482.424,07	31.945.231,42	29.130.675,87	480 - GELECEK YILLARA AİT GELİRLER HESABI	0,00	0,00	0,00
191 - İNDİRİLECEK KDV HESABI	0,00	0,00	0,00	481 - GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	17.199,82	0,00	1.842.011,55
197 - SAYIM NOKSANLARI HESABI	0,00	0,00	0,00	49 - DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	0,00	0,00	0,00
198 - DİĞER DÖNEN VARLIKLAR HESABI	0,00	0,00	0,00	499 - DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	0,00	0,00	0,00
2 - DURAN VARLIKLAR	340.419.309,91	349.499.081,92	383.180.840,37	5 - ÖZ KAYNAKLAR	390.289.802,36	412.972.401,07	413.321.816,55
21 - MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	0,00	0,00	0,00	50 - NET DEĞER	396.980.672,27	440.810.679,94	459.965.996,11
217 - DURAN VARLIKLAR (MENKUL VARLIKLAR HESABI)	0,00	0,00	0,00	500 - NET DEĞER HESABI	396.980.672,27	440.810.679,94	459.965.996,11
218 - DİĞER MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR HS.	0,00	0,00	0,00	51 - DEĞER HAREKETLERİ	0,00	0,00	0,00
22 - FAALİYET ALACAKLARI	0,00	0,00	0,00	510 - DEĞER HAREKETLERİ (NAKİT HAREKETLERİ HESABI)	0,00	0,00	0,00
220 - GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	0,00	0,00	0,00	511 - MUHASEBE BİRİMLERİ ARASI İŞLEMLER HESABI	0,00	0,00	0,00
222 - GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	0,00	0,00	0,00	512 - PROJE ÖZEL HESABINDEN KULLANIMLAR HESABI	0,00	0,00	0,00
23 - KURUM ALACAKLARI	0,00	0,00	0,00	513 - DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI BİLDİRİM HES.	0,00	0,00	0,00

232 - KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HS.	0,00	0,00	0,00	519 - DEĞER HAREKETLERİ SONUÇ HESABI	0,00	0,00	0,00
239 - DİĞER KURUM ALACAKLARI HESABI	0,00	0,00	0,00	57 - GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	99.583.839,26	77.253.203,79	88.140.486,33
24 - MALİ DURAN VARLIKLAR	25.816.280,69	27.078.796,65	28.581.613,31	570 - GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLAR HESABI	99.583.839,26	77.253.203,79	88.140.486,33
240 - MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HS	16.468.280,69	17.730.796,65	19.233.613,31	58 - GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	135.134.081,37	135.134.081,37	135.134.081,37
241 - MAL VE HİZMET ÜRETEK KURULUŞ.YATIRIL.SERMAYELER HS	9.348.000,00	9.348.000,00	9.348.000,00	580 - GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLAR HESABI	135.134.081,37	135.134.081,37	135.134.081,37
25-MADDİ DURAN VARLIKLAR	314.603.029,22	322.420.285,27	354.599.227,06	59 - DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	28.859.372,20	30.042.598,71	349.415,48
250 - MADDİ DURAN VARLIKLAR (ARAZİ VE ARSALAR)	48.822.479,32	42.938.051,14	40.871.056,19	590 - DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU	28.859.372,20	30.042.598,71	349.415,48
251 - YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HS.	219.616.873,45	227.273.250,25	252.897.116,43	591 - DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	0,00	0,00	0,00
252 - BİNALAR HESABI	175.538.261,99	176.973.552,09	196.233.805,70	9 - NAZIM HESAPLAR	5.555.616,40	7.983.997,40	11.242.512,40
253 - TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	6.064.073,86	6.084.345,67	7.659.681,59	91 - NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI	5.555.616,40	7.983.997,40	11.242.512,40
254 - TAŞITLAR HESABI	8.684.642,04	10.514.715,85	11.261.234,08	911 - TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HS.	5.555.616,40	7.983.997,40	11.242.512,40
255 - DEMİRBAŞLAR HESABI	9.192.424,04	9.570.650,32	10.566.392,91	92 - TAAHHÜT HESAPLARI	0,00	0,00	0,00
257 - BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	158.098.727,87	162.136.459,70	200.844.085,45	920 - GİDER TAAHHÜTLERİ HS.	4.691.676,66	19.770.516,69	13.508.884,67
258 - YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR (TAAHHÜTLER)	4.783.002,39	11.202.179,65	35.954.025,61	921 - GİDER TAAHHÜTLERİ KARSILIGI	4.691.676,66	19.770.516,69	13.508.884,67
259 - YATIRIM AVANSLARI HESABI	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00
26 - MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00

T.C. Sayıştay Başkanlığı

260 - HAKLAR HESABI	2.695.375,59	3.878.881,73	7.443.511,45		0,00	0,00	0,00
264 - ÖZEL MAALİYETLER HESABI	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00
268 - BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	2.695.375,59	3.878.881,73	7.443.511,45		0,00	0,00	0,00
28 - GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00
280 - GELECEK YILLARA AİT GİDERLER HESABI	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00
281 - GELİR TAHAKKUKLARI HESABI	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00
29 - DİĞER DURAN VARLIKLAR	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00
294 - ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	0,00	0,00	0,00	GENEL TOPLAM :	430.493.378,19	460.310.600,90	486.916.877,69
297 - DİĞER ÇEŞİTLİ DURAN VARLIKLAR	0,00	0,00	0,00				
299 - BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	0,00	0,00	0,00				
9 - NAZIM HESAPLAR	5.555.616,40	7.983.997,40	11.242.512,40				
91 - NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI	5.555.616,40	7.983.997,40	11.242.512,40				
910 - TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	5.555.616,40	7.983.997,40	11.242.512,40				
GENEL TOPLAM :	430.493.378,19	460.310.600,90	486.916.877,69				

2017 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kodu	Giderin Türü	2015 Yılı	2016 Yılı	2017 Yılı	Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kodu	Gelirin Türü	2015 Yılı	2016 Yılı	2017 Yılı
630	1	Personel Giderleri	29.206.982,74	39.512.756,66	36.813.593,28	600	1	Vergi Gelirleri	45.069.700,30	31.047.639,85	35.787.159,38
630	2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	5.584.244,05	5.813.819,11	5.889.145,03	600	3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	7.436.257,84	9.810.067,29	16.219.670,17
630	3	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	15.382.831,23	21.039.611,52	33.799.861,88	600	4	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.199.601,80	2.040.079,13	2.623.005,09
630	4	Faiz Giderleri	554.752,35	8.012,31	2.024.408,19	600	5	Diğer Gelirler	70.112.467,60	71.053.905,54	83.414.942,54
630	5	Cari Transferler	1.582.169,39	1.792.709,08	2.619.225,01	600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	2.741.741,50	15.069.781,35	179.825,94
630	11	Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	250.691,08	333.104,83	25.046,10	GELİRLER TOPLAMI (B) :			126.559.769,04	129.021.473,16	138.224.603,12
630	12	GELİRLERİN RED VE İADESİNDEN KAYNAKLANAN GİDERLER	19.946.756,12	3.448.786,88	1.850.955,91	FAALİYET SONUCU			28.859.372,20	30.096.791,23	349.415,48
630	13	Amortisman Giderleri	18.117.844,27	19.412.975,42	42.584.328,58						
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	7.074.125,61	7.562.906,12	12.266.853,66						
630	25	Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Mali Olmayan Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	0,00	0,00	1.770,00						
GİDERLER TOPLAMI (A) :			97.700.396,84	98.924.681,93	137.875.187,64						